

Gazdaság

Balkáni állapotok a büdzsé körül

Sok jó nem mondható el a magyar költségvetésről azt leszámítva, hogy az utóbbi években már tartani tudta a 3 százalékos hiányt. Hogy ezt miként teszi, azt egy friss nemzetközi felmérés szerint - finoman szólva - nem követhető nyomon a közvélemény számára.

Magyarország a száz elérhető pontból 49-et szerzett meg az International Budget Partnership (IBP) nevű független civilszervezetnek a költségvetés átláthatóságát firtató felmérésében, s ez a 45. helyre volt elegendő a vizsgált 102 ország körül. Ezzel sereghajtók vagyunk az unióban, s a fejlett országokat tömörítő OECD-ben is csak a törökök vannak előttünk – mondta a 2014-es büdzséket megvizsgáló felmérés magyar jelentésének elkészítésére felkért Költségvetési Felelősségi Intézet (KFIB) igazgatója.

Romhányi Balázs megemlítette, hogy ezzel szó szerint balkáni szintre süllyedtünk, fekete afrikai államok sora előz meg minket. A felmérés tényeken alapul, azt az anonim független szakértők mellett az adott állam szakminisztériuma is véleményezi. A Nemzetgazdasági Minisztérium nem szállt vitába a megállapításaikkal. Helyzetünk időközben tovább romlott, a friss költségvetés nem hivatalos elemzését is elvégezte a KFIB, s ennek alapján már csak 44 pontunk lenne.

Átláthatóbbá, elszámoltathatóvá, érthetővé kell tenni az emberek számára a költségvetést, ez szűrhető le a 140 kérdésre adott válaszból. A magyar gyakorlat ezer sebből vérzik: a nyolc szükséges, a tervezhetőséget, az ellenőrzést és a nyilvánosságot szolgáló dokumentumból a kormányt hátrahagyó irányelveket, a féléves jelentést és a polgárok költségvetését - eleve el sem készíti, négynek a színvonala pedig mélyen a nemzetközi követelmények alatt marad - kifogásolta Romhányi, aki egyedül az Állami Számvevőszék ellenőrző szerepéről szólt pozitívan, noha a szervezet jelentéseinek közérthetőségével kapcsolatban kritikát fogalmazott meg.

Az átláthatóság nem pénzkérdés, egyszerű politikai döntést igényel - húzta alá az igazgató hozzátéve, hogy a jelenlegi helyzet a korrupciót, a közpénzek ellenőrizetlen elfolyását konzerválja. Például azzal, hogy a háttérszámításokat tíz évig titkosítják, a hatástanulmányokat hozzáférhetetlenné teszik, a közérdekű adatok igénylését megnehezítik. A parlamenti kontroll sem működik, a 400 milliárdos országvédelmi alap felhasználásáról, a maradványpénzek ide-oda tologatásáról például saját hatáskörében dönt a kormány a képviselők asszisztálásával.

A nyilvánosság, a valódi független szakértők, testületek bevonása helyett látszategyeztetések folynak a költségvetési pénzek elosztásáról, a társadalom információs vákuumban van. A költségvetési javaslat és a törvény az irratlan mennyiségű módosítás miatt köszönő viszonyban sincs egymással, a büdzsé megértését szolgáló táblázatok, anyagok elkészítésével már nem is bíbelődnek.

Középtávú tervezésnek nyoma sincs, nem tudható, hogy mikor, milyen célra mennyit terveznek egyáltalán elkölteni - húzta alá Romhányi Balázs, aki szerint ez a magatartás, a transzparencia hiánya súlyos milliárdokba kerül, az IBP indexe ugyanis iránytűként szolgál befektetők számára, emellett számos intézmény, mint a Világbank vagy az OECD igazodási pontként kezeli.

[Gazdaság](#)

2015.09.09 16:22

Ajánlott cikkek

You might also like

Vélemény - Bilincsesek

Belföld - Akkora vágást

Belföld - Még a

Belföld - A tanévnyitón